

EDİTÖRDEN

Şarkiyat İlmî Araştırmalar dergisinin ikinci sayısıyla tekrar karşımızdayız. İlk sayımızın çıktığı Nisan 2009'dan bugüne gelinceye kadar dergimizle ilgili gerek yurt dışından gerekse yurt içinden akademisyenler, aydınlar, gazeteciler, kamu kuruluşlarının temsilcileri ve öğrencilerden gelen olumlu ve yapıcı tepkiler, yaptığımız bu kültürel faaliyetin ne derece hayati bir önem arz ettiğini bizlere göstermiştir. Bu bize sorumluluğumuzun ve görevimizin ne kadar ağır olduğunu da hissettirmiştir. Söz konusu olumlu ve yapıcı tenkitler dergimizde takip ettiğimiz usulün doğruluğu yanında, aynı zamanda bilimsel yazıların daha nitelikli ve derinlikli olması konusunda bizleri teşvik etmektedir.

Dergimizde ulusal ve uluslararası yazılara yer verdiğimiz gibi özelden de Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin sosyal, kültürel ve fikrî boyutunun gün yüzüne çıkması için bir takım yazıları da dergimizde yayınlamayı amaç edindik. Bu bağlamda bölgeye has âlimlerin biyografileri ilk sayıda olduğu gibi bu sayıda da yer almıştır. Genel eser tanıtımları olmakla birlikte özellikle söz konusu âlimlerin eserlerinin tanıtıldığı bir bölüme her sayıda yer vermeye gayret edeceğiz. Ayrıca dergimizin her sayısında bölgenin tarihi, coğrafyası, edebiyatı vb. konuları ihtiva eden klasik Osmanlı metinlerine de mümkün olduğunca yer vereceğiz.

Dergimizin ikinci sayısına toplum içinde sürekli müdahalelerle karşı karşıya kalan insan bedenini sosyolojik açıdan ele alan bir çalışmayla başlıyoruz. Bu çalışmada bedene yapılan müdahaleler, kültürümüzden çeşitli örnekler getirilerek sosyolojik bir yaklaşımla anlaşılmasına ve tahlil edilmeye çalışılmaktadır. Bu yazıyı Osmanlı Devleti'nin en parlak günlerini yaşadığı Kanuni, II. Selim ve III. Murat devirlerinde beylerbeylik ve musahiplik yapmış olan Şemsi Paşa'nın, Burhânüşşerîa Mahmud'un *Vikâyetü'r-Rivâye* adlı fikhî eserinden yaptığı manzum ve muhtasar tercümenin tahlil ve tenkidi takip etmektedir. Bunu takip eden yazı, Ansiklopedik âlimlerimizden İbn Hacer el-Askalanî'nin Buhari üzerine yazdığı şerhin genel özellikleri ve eserinde takip ettiği metodu irdelemeye çalışılmaktadır. Özellikle Buhârî'ye yöneltilen tenkitlere karşı verdiği cevaplarla dikkat çeken İbn Hacer, her halükarda Buhârî'yi savunmayı en temel amaç olarak benimsemiş, Hadis ilminde Buhârî'yi zirve olarak görmüş ve ona yöneltilmiş olan tenkitleri de bu ön kabulden hareketle değerlendirmeye tabi tutmuş olması açısından bu makale dikkate değerdir. İslam düşüncesinin tasavvufî boyutunun temel taşlarından birini teşkil eden Mevlana'nın ölüm algısının Kur'anî arka planını ele alan bir çalışma ile düşünce ufukumuzu açmaya devam ediyoruz. Bu çalışma, Kur'an'ın satır aralarını da okuyarak onu yorumlayan Mevlana'nın ölüm algısı ile Kur'an'ın ölüme yüklediği anlam arasındaki paralellikleri Mesnevi'den alıntılar ve Kur'an ayetlerinin yan yana konulması suretiyle delillendirmek amacıyla kaleme alınmıştır. Bunu izleyen makale İslam felsefî düşüncesinin temel direklerinden İbn Sina'nın alemin varlık kaynağını irdeleyen çalışmadır. Onun kendine has bir metotla alemin varlık kaynağını açıklamada dünya felsefe mirasına özgün katkılar sağladığı izahıta varestedir. Son makalemizde İslam kültürünün ilk yazılı kaynaklarından olan '*Sîretü'n-Nebi*' adlı eserin müellifi Muhammed İbn İshak'ın hem ravi, hem siyer müellifi, hem de hadisçi olarak cerh ve ta'dil eserlerindeki değerlendirmeler ışığında onun 'sika' olup-olmadığı irdelenmektedir.

Bu telif makalelerin ardından polemik türü özelliğe sahip bir çeviri intihali yazısına yer verdik. Bu yazıda, yazarın ifadesiyle Yusuf el-Karadavî'ye ait "Sünneti Anlamada Yöntem" adıyla çevrilmiş olan eserin çevirisinin nasıl intihal edildiğine dair "Sirkat Yöntemi" birçok delillerle ortaya konulmakta, ardından da, mütercimim kendi çevirdiği

yerlerden örnekler verilerek onun Arapça bilgisi tartışmaya açılmaktadır. Bu tenkit yazısının ardından geleneksel hale getirmeye çalıştığımız Doğu ve Güneydoğu'da yaşamış, bu topraklarda eğitim almış ve eser vermiş Medrese âlimlerinin hayatlarını konu alan iki biyografi yer almaktadır. İlki Seyda Molla Hüseyin Küçük'ün, diğeri de Seyda Molla Yahya Ferhandî'nin hayatı ve ilmi kişiliğini ele alan biyografi çalışmalarıdır. Ardından biri bölgemize ait geleneksel diğeri çağdaş iki kitabın tanıtımına yer verilmektedir. İlki Molla Hafıl el-İs'irdî tarafından yazılmış olan "Risaletun fi İlmî't-Tecvîd" adlı eser, diğeri de Sabri Kızılkaya'nın "İsnad ve Metin Çözümlemeleri Bağlamında Geleneksel ve Yeni Yaklaşımlar" adlı doktora tezidir. Takip eden bölümde 24-26 Ekim 2008 tarihleri arasında Şarkiyat Araştırmalar Derneği'nin bilimsel organizasyonunu üstlendiği Uluslararası Seyfuddin Amidî Sempozyumu'nun tanıtımı ve bölgemizin yaşayan değerli âlimlerinden Mehmet Said Ergin Hoca ile yapılan söyleşi bulunmaktadır. Son olarak da geleneksel hale getirmeye çalıştığımız "klasik metin" başlığı altında vaktiyle Amid şehrinde bir milyon kırk bin kitabı içeren büyük bir kütüphane'nin mahiyetini ele alan Ali Emîrî'nin Osmanlıca metnin latinize edilmiş şekli yer almaktadır.

Bu derginin yayın hayatını sürdürmesinde önemli bir desteği olan Şarkiyat Araştırmaları Derneği yönetim kurulu üyelerine teşekkür ederim. Gerek araştırma yazılarıyla, gerekse bilimsel sorumluluğunu üstlenip hakemlik yaparak dergimize katkıda bulunan bütün saygıdeğer hocalarımıza şükranlarımı arz eder, bundan sonra da katkılarını beklediğimizi ifade etmek isterim. Derginin sekreteryasını üstlenen ve yazıların hakem süreçlerinin takibi, redaktesi vb. görevleri özveriyle yerine getiren Saadet ALTAY'a, derginin teknik sorumluluğunu ve editör yardımcılığını deruhte eden Veysel Gürhan'a teşekkür ederim.

Doç. Dr. H. Musa BAĞCI
e-Şarkiyat İlmî Araştırmalar Dergisi Editörü